

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

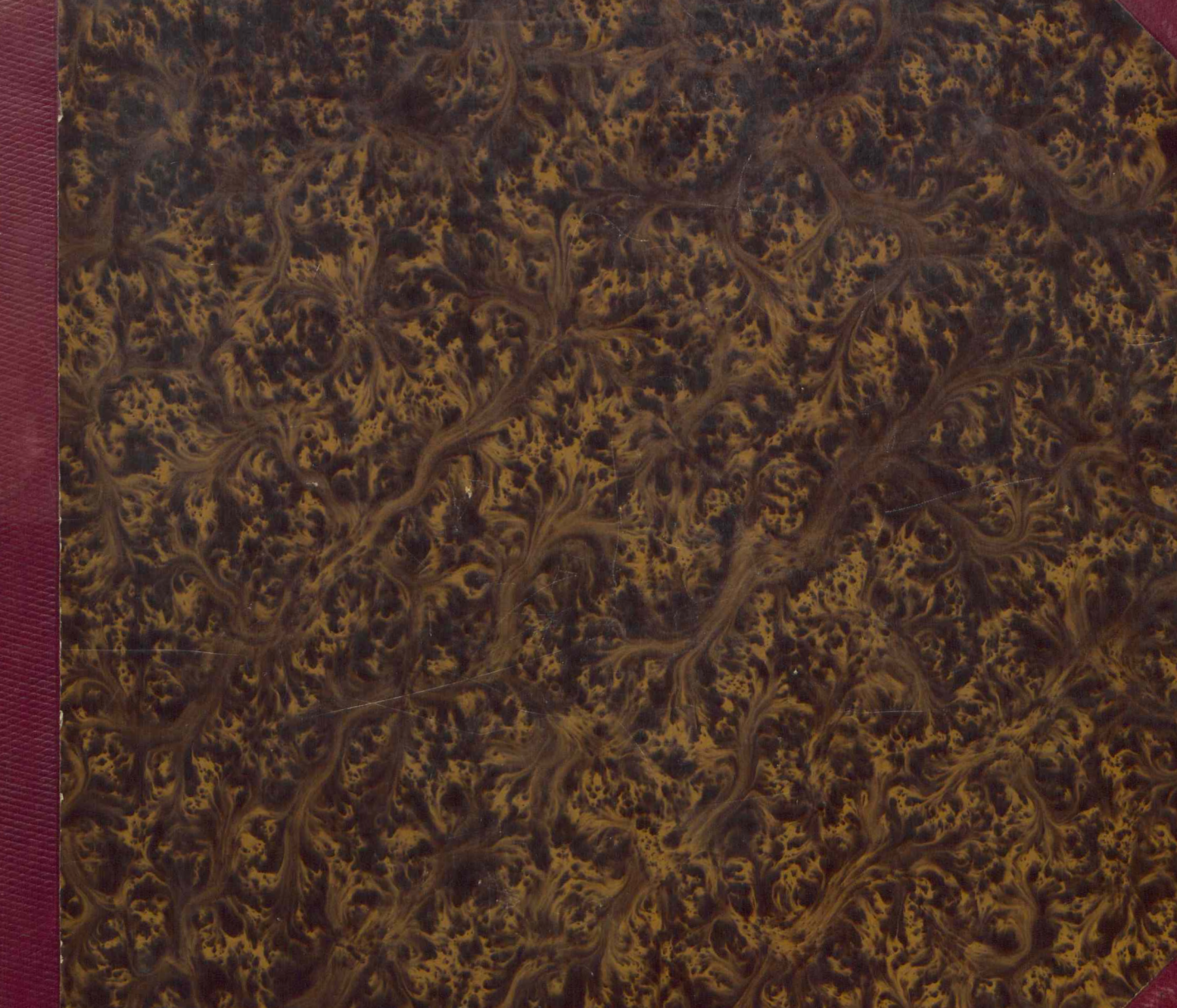
Ophavsret

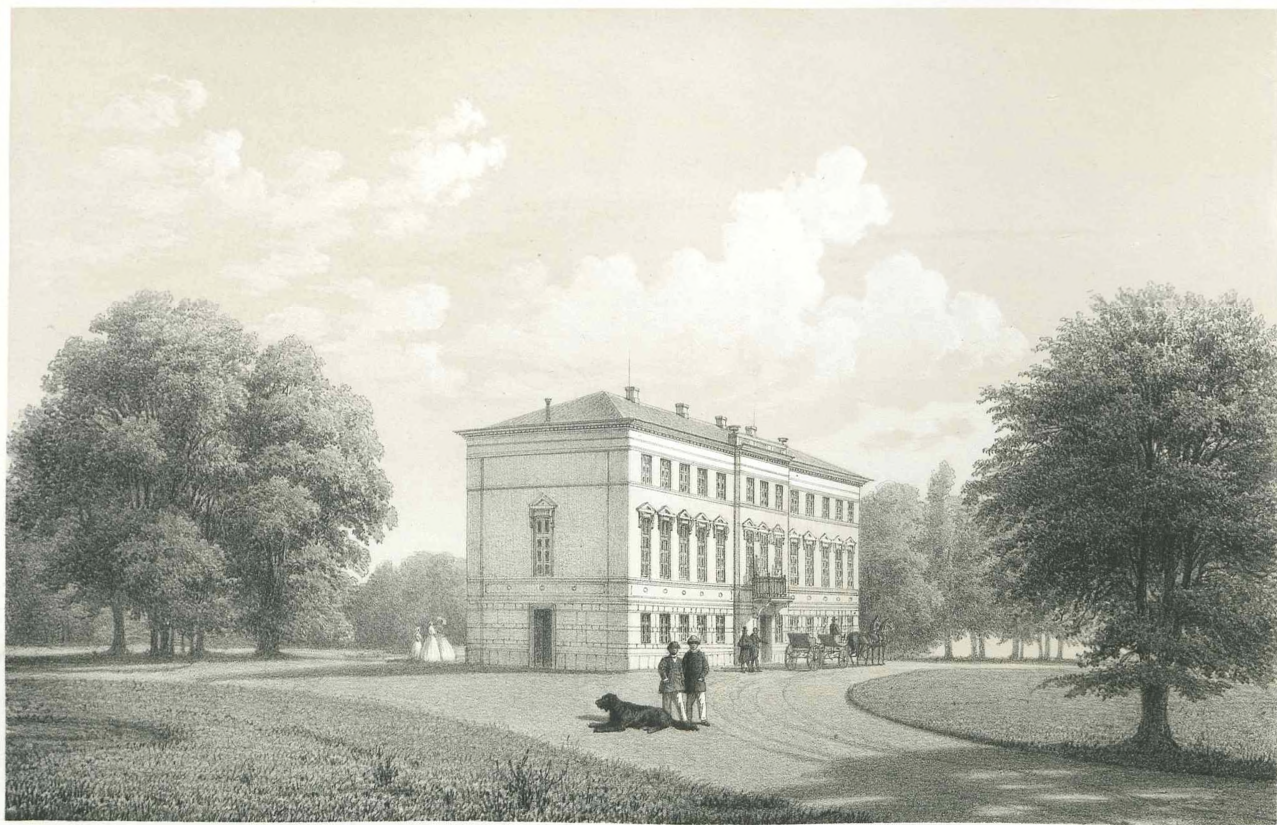
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

F. Richardt del.

T. A. Sætzels Forlag.

I. W. Tegner & Kistensø's Forlag.

LILLIENDAL

i Sælland.

LILLIENDAL

i Sælland.

Iblandt det Kongegods i det sydlige Sælland, som af Frederik den tredie efter Krigen 1660 pantsattes til Krigskommissær Søren Lavriksen, fra ham gif over til hans Broder Jens Lavriksen og 1670 igjen kom under Kronen, var Stuberupgaarden. Det var en større Bondeggaard, som i Aaret 1774 havde 10 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. 1 Alb. Ager og Engs Hartkorn; men da i dette Aar det Vordingborgske Ryttergods solgtes, blev Stuberupgaard gjort til Hovedgaard, og der tillagdes den 50 Tdr. „ Skpr. „ Fdk. 1 Alb. Ager og Engs frit og 287 Tønder ufrigt Hartkorn. Gaarden og Gødsjet kjøbtes da af Kammerherre Lillienfjeld for 45,668 Rdlr. d. R. og kaldtes nu Lillienbal. Lillienfjeld blev ogsaa Ejer af Høvbingshus og solgte 1785 begge Gaarde for 150,000 Rdlr. til Etatsraad N. P. Keiersen, efter hvis Død Justitsraad Peder Ulbal 1796 kjøbte Lillienbal alene for 141,350 Rdlr. Hans Enke afhændede i Aaret 1800 Gaard og Gøds for 143,500 Rdlr. til Theodorius Bech. 1801 fik Lillienbal atter en ny Ejer, og Kjøbsummen var da 180,000 Rdlr.

Kjøberen var Kammerherre Baron Adam Christoffer v. Knuth, der var født 1756, gift med Komtesse Sofie Magdalene v. Moltke og døde i en Alder af 88 Aar 1844; i Aaret 1784 havde han overtaget det Faberen Baron Christian Frederik v. Knuth tilhørende Baroni Christiansdal paa

Laaland. Efter kongelig Tillæbelse folgte han 1804 dette Baroni, og 1821 traabte Lillienbal som Fideikommissgods i Steben. Den Fideikommisskapital, der skulde træde i Steben for Baroniet Christiansdal, var fastsat til 325,000 Rdlr. Rur., men omstredes til 150,000 Rdbdr. Sølv. Til Sikkerhed for denne Sum blev Lillienbal oprettet til Fideikommissgods; men heri indestod en Prioritet paa 87,500 Rdlr., hvorimod en Panteobligation i Søllestedgaard paa Laaland, stor 56,250 Rdlr., skulde tilhøre Fideikommisset, og de 31,250 Rdlr., der bleve tilovers som Gæld, skulde afbruges med 1,000 Rdlr. aarlig. Lillienbals fri Hovedgaardstøgt var 50 Tdr. „ Skpr. „ Fdk. 1 Alb. Ager og Eng og „ Tdr. 1 Skpe. 1 Fdk. 1 Alb. Skovstyk; Bøndergødsjet udgjorde 311 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. „²/₅ Alb. Ager og Eng og 12 Tdr. 1 Skpe. 2 Fdk. 2¹/₄ Alb. Skov- og Møllestyk, hvoraf der i Følge Kæstebrevene ydedes 2,508 Spandage, 396 Pløjebage, 3,008 Gangbøge, 2,016 Ugebøge, 328 Høst- og Ladebøge, i Landgilde-, Høveri- og Hus-Penge 622 Rdlr. „ Mk. 7¹/₂ Sk. Sølv og 114 Rdlr. Sebler, i Smaarebøf 41 Lam, 41 Gæs, 82 Høns og 67 Senefteg. Dette Gøds skal efter Stiftelsesbrevet være en fra den Knuthske Slægt uafhælig og udeelig Ejendom og som saadan gaa i Arv efter de samme Regler, som vare fastsatte med Hensyn til Baroniet, først til Baron Christian Frederik Knuths, derpaa til den yngste Broders Baron Konrad Ditlev

LILLIENDAL

i Sælland.

Knuths og endelig til den ælbste Broders Grev Eggert Christoffer Knuths mandlige og kvindelige Efterkommere og, naar alle disse ere uddøde, til de kvindelige Linier, som nedstamme fra Grev Adam Christoffer Knuth, den første Greve til Knuthsborg.

Baronen fik 1810 for sig og Efterkommere Grevetitlen og blev 1817 Geheimeraad. Han overdrog allerede 1822 Lillienbal til sin ælbste Søn Grev Christian Frederik Knuth, der var født 1788 og gift med Lucie Charlotte von Buchwald (fra Holsten). Efter hans Død 1852 arvede hans ælbste Søn, den nuværende Besidder Grev Adam Karl Wilhelm Knuth Stamhuset. Han er født 1821, gift med Baronesse Wilhelmine Alexandra von Buttkar (fra Kurland) og har Titlen af Hoflægemester og Kammerherre.

Hovedbygningen er grundmuret og har to Etager; den er vist nok opført af Lillienstjold, men udbibet og forbedret af de senere Ejere og Besiddere lige til den nuværende Tid; den er smuk og rummelig og ligger i Haven 163 Alen syd for Rabegaarden, som ogsaa har gode og stærke Bygninger. Lillienbal

ligger i Præsts Amt, Baarsø Herred og Øster-Egidsborg Sogn, næsten lige langt fra Præsts og Bordingborg, henimod $1\frac{1}{2}$ Mil.

Gaardens Have er stor, omtrent 23 Tønder Land. Markernes Fladeindhold er 673 Tdr. Land med 87 Tdr. 3 Epr. 1 Fbd. $\frac{1}{4}$ Alb. Ager og Engs Hartkorn. Avlsgaardens Østergaard, som 1807 havde 24 Tdr. „ Epr. 1 Fbd. 2 Alb., har nu 14 Tdr. 3 Epr. 2 Fbd. $\frac{3}{4}$ Alb. Hk. og 150 Tønder Land. Skovenes Areal er 717 Tønder Land med 4 Tdr. 6 Epr. „ Fbd. 1 Alb. Ager og Engs og 19 Tdr. 6 Epr. „ Fbd. 1 Alb. Skovstjubs Hartkorn. Selve Hovedgaardens har desuden „ Tdr. 1 Epr. 1 Fbd. 1 Alb. Skovstjubs.

Fæstegodset udgjør 53 Gaarbe og 121 Huse med 312 Tdr. 3 Epr. 3 Fbd. Ager og Engs Hartkorn; 1807 var dets Hartkorn 295 Tdr. 4 Epr. 1 Fbd. 1 Alb. Ager og Eng og 11 Tdr. 5 Epr. 3 Fbd. 2 Alb. Skov- og Møllestjubs. Til Fideikommisset høre end videre Øster-Egidsborg Kirke med 42 Tønder matriculeret Tiende-Hartkorn, 2,500 Rblr. i Bankattier og 56,250 Rblr. i Fideikommiskapitaler.

